

З А К О Н
О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ О УЗАЈАМНОМ ПОДСТИЦАЊУ И
ЗАШТИТИ УЛАГАЊА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Републике Србије и Црне Горе о узајамном подстицању и заштити улагања, сачињен у Подгорици 29. октобра 2009. године.

Члан 2.

Текст Споразума између Републике Србије и Црне Горе о узајамном подстицању и заштити улагања у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ

РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

И

ЦРНЕ ГОРЕ

О УЗАЈАМНОМ ПОДСТИЦАЊУ И ЗАШТИТИ УЛАГАЊА

Република Србија и Црна Гора (у даљем тексту: Стране Уговорнице),

У намери да охрабре држављане својих држава да инвестирају капитал, технологију и знање на њиховим територијама,

У намери да створе и одржавају повољне услове за узајамна улагања,

Уверене да ће подстицање и заштита улагања допринети јачању предузетничких иницијатива и тиме значајно допринети развоју економских односа између Страна Уговорница,

Споразумеле су се о следећем:

Дефиниције

Члан 1.

У смислу овог споразума:

1. Израз „улагање” означава сваку врсту имовине коју улагач једне Стране Уговорнице стиче улагањем средстава на територији друге Стране Уговорнице, у складу са њеним законима и прописима и обухвата посебно, мада не и искључиво следеће облике имовине:

(а) право својине на покретним стварима и непокретностима и друга стварна права, као што су хипотека, залога, јемство, плодуюживање и слична права;

(б) удео у капиталу привредних друштава;

(в) акције, обвезнице, као и друге врсте хартија од вредности са правом учешћа;

(г) новчана потраживања по основу уговора о кредиту који је дат привредном друштву са роком доспећа од пет или више година, уколико имају природу подређених потраживања, осим кредита датом привредном друштву у државној својини;

(д) права интелектуалне својине, (као што су ауторска права и остала сродна права, патенти, индустријски дизајн или модели, трговачки знаци), као и право на *goodwill*, техничке процесе и *know how*;

(ђ) концесије стечене у складу са законима и прописима Стране Уговорнице на чијој територији се врши улагање, укључујући концесије за истраживање, вађење и коришћење природних богатстава.

Промена облика имовине у којој се уложена средства налазе неће утицати на њихов карактер као улагања.

2. Израз „приходи” означава новчане износе које доноси улагање и обухвата, посебно, али не и искључиво, профит, капиталну добит, дивиденде, камате на новчане износе настале по основу улагања, накнаде за права интелектуалне својине и сличне накнаде.

3. Израз „улагач” означава:

(а) физичко лице које има држављанство једне Стране Уговорнице и улаже на територији друге Стране Уговорнице под условом да то лице није и држављанин друге Стране Уговорнице.

(б) правно лице установљено, основано или на други начин правоваљано организовано у складу са важећим законима и прописима једне

Стране Уговорнице, које има седиште на територији те Стране Уговорнице и које улаже на територији друге Стране Уговорнице, под условом да није непосредно или посредно у већинској својини држављана друге Стране Уговорнице.

4. Израз „територија” означава:

а) У односу на Републику Србију:

територију над којом Република Србија врши суверена права и јурисдикцију у складу са својим националним законодавством и међународним правом.

б) У односу на Црну Гору:

територију Црне Горе, као и оне морске површине у близини спољне границе територијалног мора, укључујући морско дно и подземље који потпадају под суверена права и јурисдикцију Црне Горе, у складу са међународним правом

Подстицање и заштита улагања

Члан 2.

1. Свака Страна Уговорница ће подстицати улагања из друге Стране Уговорнице и стварати повољне услове за улагаче друге Стране Уговорнице да улажу на њеној територији и дозвољавати таква улагања у складу са својим важећим законодавством.

2. Улагања улагача сваке Стране Уговорнице ће, у свако време, на територији друге Стране Уговорнице, уживати правичан и равноправан третман и пуну заштиту и безбедност. Ниједна од Страна Уговорница неће неразумним или дискриминаторним мерама ометати улагача друге Стране Уговорнице у управљању, одржавању, коришћењу, уживању или располагању његовим улагањима на својој територији.

3. Свака Страна Уговорница ће стварати повољне услове за издавање виза и радних дозвола које се траже на њеној територији са циљем да улагачи друге Стране Уговорнице могу обављати активности у вези са улагањем.

4. Реинвестирање добити остварене по основу улагања које се врши у складу са законом Стране Уговорнице на чијој територији је првобитно улагање извршено, уживаће исту заштиту као и првобитно улагање.

Национални третман и третман најповлашћеније нације

Члан 3.

1. Свака Страна Уговорница ће на својој територији обезбедити улагањима друге Стране Уговорнице третман који је једнако повољан као третман који се обезбеђује улагањима сопствених улагача или улагањима улагача трећих држава, зависно од тога који је повољнији.

2. Свака Страна Уговорница ће гарантовати, на својој територији, улагачима друге Стране Уговорнице, у погледу управљања, одржавања, коришћења, уживања њихових улагања, третман који је једнако повољан као третман који додељује сопственим улагачима или улагачима трећих земаља, зависно од тога који је повољнији.

3. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана неће се тумачити као обавеза Стране Уговорнице да улагачима друге Стране Уговорнице даје било какву предност у

третману, преференцијал или привилегије које прва Страна Уговорница даје улагачима из неке треће државе у оквиру:

(а) свог садашњег или будућег чланства у економској унији, царинској унији, слободној трговинској зони, монетарној унији или у сличном међународном споразуму којим се оснивају овакве уније или други облици регионалне сарадње, или

(б) било каквог међународног споразума или аранжмана који се у целости или делимично односи на опорезивање.

4. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана неће се тумачити као обавеза Стране Уговорнице да се подвргне било каквом другом механизму решавања спорова са улагачем друге Стране Уговорнице осим оног који је изричито предвиђен у члану 9. овог споразума.

Накнада губитака

Члан 4.

1. Страна Уговорница на чијој територији улагачи друге Стране Уговорнице претрпе штету услед рата или другог оружаног сукоба, ванредног стања, побуне, устанка или немира, обезбедиће у погледу накнаде, обештећења, повраћаја или другог начина накнаде штете, улагачима друге Стране Уговорнице третман који је једнако повољан као третман који та Страна Уговорница даје сопственим улагачима или улагачима било које треће државе.

2. Без обзира на одредбе става 1. овог члана, улагачима једне Стране Уговорнице који, у било којој од ситуација наведених у том ставу, претрпе штету на територији друге Стране Уговорнице, која је последица:

(а) заплене имовине која им припада, од стране органа власти друге Стране Уговорнице, или

(б) уништавања њихове имовине од стране органа власти друге Стране Уговорнице које није последица оружаног сукоба и није било неопходно услед настале ситуације,

обезбедиће се без одлагања правична и одговарајућа накнада претрпљене штете настале запленом или уништавањем њихове имовине.

Експропријација

Члан 5.

1. Улагања улагача било које Стране Уговорнице неће бити национализована, експроприсана, нити подвргнута другим мерама по дејству једнаким национализацији или експропријацији (у даљем тексту: експропријација) на територији друге Стране Уговорнице, осим када је законом или на основу закона друге Стране Уговорнице утврђен јавни интерес. Експропријација ће се вршити уз примену закона, на недискриминаторној основи, уз адекватну накнаду која ће се извршити без одлагања.

2. Оваква накнада ће одговарати тржишној вредности експроприсаног улагања каква је била непосредно пре експропријације или пре него што је експропријација постала опште позната чињеница, у зависности од тога шта је било пре, и обухватаће одговарајућу камату обрачунату од дана када је експропријација извршена до датума исплате.

3. Оштећени улагач ће имати право, у складу са законима и прописима Стране Уговорнице која врши експропријацију, на хитно решавање његовог

предмета од стране судског или другог независног органа те Стране Уговорнице, и на вредновање његовог улагања у складу са принципима наведеним у овом споразуму.

Трансфери

Члан 6.

1. Свака Страна Уговорница ће гарантовати улагачима друге Стране Уговорнице, након плаћања свих фискалних и других обавеза улагача друге Стране Уговорнице, слободан трансфер новчаних износа који се односе на њихова улагања, а посебно, мада не и искључиво:

(а) уложеног капитала и додатних средстава за одржавање или повећање уложених средстава;

(б) прихода које доноси улагање;

(в) средстава добијених на основу отплате кредита одобрених привредним друштвима са роком отплате дужим од пет година;

(г) прихода од укупне или делимичне продаје или ликвидације улагања;

(д) износа накнада исплаћених на основу чл. 4. и 5. овог споразума;

(ђ) плаћања на основу судских или арбитражних одлука проистеклих из решавања спорова у смислу члана 9. овог споразума;

(е) непотрошених зарада запослених држављана једне Стране Уговорнице остварених у вези са улагањем на територији друге Стране Уговорнице.

2. Трансфери из става 1. овог члана вршиће се без непотребног одлагања, у конвертибилној валути, у којој је капитал првобитно инвестиран, или у било којој другој конвертибилној валути договореној између улагача и Стране Уговорнице. Трансфер ће бити извршен по званичном курсу који се примењује на дан трансфера на територији Стране Уговорнице где се улагање реализује.

Пренос права (Суброгација)

Члан 7.

1. Ако Страна Уговорница или њена овлашћена институција изврши плаћање накнаде штете сопственом улагачу на основу гаранције коју је дала за улагање на територији друге Стране Уговорнице, друга Страна Уговорница ће признати:

(а) пренос на прву Страну Уговорницу или на њену овлашћену институцију свих права и потраживања обештећеног улагача, до кога долази било на основу закона или на основу правног посла, и

(б) да је прва Страна Уговорница или њена овлашћена институција на основу суброгације овлашћена да остварује таква права или реализује таква потраживања у истој мери као обештећени улагач и да је дужна да преузме обавезе које се односе на улагање.

2. Права и потраживања која су пренета суброгацијом на прву Страну Уговорницу не могу бити већа од првобитних права и потраживања улагача.

3. Суброгација у права и обавезе осигураног улагача односи се такође и на трансфер плаћања који се врши у складу са чланом 6. овог споразума.

Решавање спорова између Страна Уговорница

Члан 8.

1. Спорови Страна Уговорница у вези са тумачењем или применом овог Споразума решаваће се, по могућности, консултацијама и преговорима.

2. Ако се спор између Страна Уговорница не може решити на овај начин у року од шест месеци од дана започињања преговора он ће, на захтев једне Стране Уговорнице, бити поднет арбитражи.

3. Арбитражни суд из става 2. овог члана ће се конституисати на ad hoc основи, за сваки појединачни случај, на следећи начин: у року од три месеца од пријема захтева за арбитражу, свака Страна Уговорница ће именовати по једног члана суда. Ова два члана ће у року од два месеца одабрати трећег члана - држављанина треће земље, који ће, уз сагласност обе Стране Уговорнице, бити именован за председника арбитражног суда.

4. Ако се у роковима утврђеним у ставу 3. овог члана не конституише арбитражни суд, свака Страна Уговорница може, у одсуству неког другог споразума, затражити од Председника Међународног суда правде да обави потребна именовања. Ако је Председник Међународног суда правде држављанин било једне или друге Стране Уговорнице, или ако је на други начин спречен да обави ову функцију, затражиће се од Потпредседника Међународног суда правде да обави потребна именовања. Ако је потпредседник Међународног суда правде држављанин било једне или друге Стране Уговорнице, или ако је и он спречен да обави ову функцију, свака Страна Уговорница може затражити да следећи по старешинству члан Међународног суда правде, који није држављанин било једне или друге Стране Уговорнице, обави потребна именовања.

5. Арбитражни суд ће одлучивати на основу одредаба овог споразума, као и опште прихваћених принципа и правила међународног права. Арбитражни суд доноси одлуке већином гласова. Ове одлуке су коначне и обавезујуће за обе Стране Уговорнице.

6. Свака Страна Уговорница ће сносити трошкове учешћа свог арбитра и својих представника у арбитражном поступку. Трошкове Председника и преостале трошкове подједнако ће сносити обе Стране Уговорнице. Арбитражни суд може, ипак, својом одлуком наложити да једна Страна Уговорница сноси већи део трошкова, и оваква одлука ће бити обавезујућа за обе Стране Уговорнице. Арбитражни суд утврђује сопствени поступак рада.

Решавање спорова између улагача Страна Уговорница

Члан 9.

1. Спорови између улагача једне Стране Уговорнице и друге Стране Уговорнице у вези са обавезама друге Стране Уговорнице у односу на улагања улагача прве Стране Уговорнице по основу овог споразума решаваће се у највећој могућој мери путем преговора.

2. Ако се спорови наведени у ставу 1. овог члана не могу решити преговорима у року од шест месеци од писменог захтева за решавање, било која страна у спору може поднети спор на решавање :

(а) надлежном суду Стране Уговорнице на чијој је територији извршено улагање; или

(б) ad hoc арбитражном суду, основаном у складу са Арбитражним правилима Комисије Уједињених нација за Трговинско право (UNCITRAL), чије ће седиште бити у држави туженог, а орган именовања у смислу члана 6. став 2. Арбитражних правила, биће Међународни арбитражни суд Међународне трговинске коморе, или

(в) Међународном центру за решавање инвестиционих спорова, у случају да су обе Стране Уговорнице чланице Конвенције о решавању инвестиционих спорова између држава и држављана других држава, отворене за потписивање у Вашингтону 18. марта 1965. године, с тим да ће место арбитраже у смислу члана 63. Конвенције бити у Паризу.

(г) Међународном арбитражном суду Међународне трговинске коморе (ICC) са седиштем у Женеви.

3. Ако су улагач једне Стране Уговорнице и друга Страна Уговорница или њен орган или државно предузеће закључили уговор о улагању у коме су предвидели поступак за решавање спорова, за спорове који проистичу из тог уговора примењује се искључиво поступак предвиђен уговором о улагању.

4. Улагач једне Стране Уговорнице губи право на покретање и вођење судског или арбитражног поступка на основу става 2. овог члана у случају када је дошло до преноса права (суброгације) у смислу члана 7. овог споразума.

5. Улагач Стране Уговорнице који тврди да је оштећен на основу екпропријације може поднети спор на решавање арбитражном суду предвиђеном у ставу 2. тач. (б)-(г) само ако се претходно обратио за заштиту суду или другом надлежном органу друге Стране Уговорнице на основу члана 5. став 2. овог споразума, а тај суд или други надлежни орган је одбио његов захтев или део захтева или није донео одлуку о његовом захтеву у року од 18 месеци од дана покретања поступка.

6. Арбитражна одлука донета на основу става 2. овог члана биће коначна и обавезујућа за обе стране у спору и свака Страна Уговорница ће обезбедити њено извршење на својој територији .

Примена других одредаба

Члан 10.

Ако закони било које од Страна Уговорница, односно садашњи или будући међународни споразуми између Страна Уговорница или други међународни споразуми чији су потписници Стране Уговорнице, садрже одредбе, којима се улагањима улагача друге Стране Уговорнице, даје третман који је повољнији од третмана који се обезбеђује овим Споразумом, такви закони и споразуми ће, у мери у којој су повољнији, имати предност над овим споразумом. Одредбе овог члана неће се тумачити као обавеза улагача Стране Уговорнице да се подвргне било каквом другом механизму решавања спорова са улагачем друге Стране Уговорнице осим оног који је изричито предвиђен у члану 9. овог споразума.

Консултације

Члан 11.

Представници Страна Уговорница ће одржати консултације, када је потребно, у вези са питањима која се односе на примену овог споразума. Консултације ће се одржати на предлог једне Стране Уговорнице у месту и у време које ће се уговорити дипломатским путем.

Примена споразума

Члан 12.

Одредбе овог споразума односе се на улагања која су улагачи једне Стране Уговорнице реализовали на територији друге Стране Уговорнице пре као и после ступања на снагу овог споразума, а примењују се од дана његовог ступања на снагу, с тим што се неће примењивати на спорове или потраживања која су настала пре његовог ступања на снагу.

Ступање на снагу, трајање и престанак важења Споразума

Члан 13.

1. Стране Уговорнице ће писмено обавестити једна другу о испуњењу законом предвиђених услова који се морају испунити на њеној територији ради ступања на снагу овог споразума. Споразум ступа на снагу на дан пријема другог од ова два обавештења.

2. Овај споразум се закључује на период од десет година и аутоматски ће наставити да важи у сукцесивним периодима од по пет година, осим ако једна Страна Уговорница писмено не обавести другу Страну Уговорницу, најмање дванаест месеци пре истека рока, о својој намери да раскине Споразум.

3. Када се ради о улагањима реализованим пре истека рока важења овог споразума одредбе овог споразума и даље ће важити у периоду од наредних десет година од датума реализације улагања.

У ПОТВРДУ ЧЕГА су доле потписана лица, ваљано овлашћена од својих влада, потписала овај споразум.

Сачињено у Подгорици дана 29. октобра 2009. године у два оригинала, сваки на српском и црногорском језику при чему су оба текста подједнако аутентична.

ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ

Млађан Динкић

ЗА ЦРНУ ГОРУ

Бранко Вујовић

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије-Међународни уговори“.